

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 442/2022-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., Havlíčkova 16, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Malacky v konaní sp. zn. 27C/98/2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 21. marca 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na prerokovanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charty“). Tiež navrhuje prikázať okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov, priznať finančné zadosťučinenie 2 500 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručенou okresnému súdu 2. februára 2017 domáhal určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej 23. marca 2016 proti žalovanej [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]). Okresný súd rozsudkom z 11. júna 2020 žalobu zamietol. Krajský súd v Bratislave na odvolanie sťažovateľa rozsudkom č. k. 16Co/140/2020 z 29. júna 2021 rozsudok okresného súdu potvrdil. Vec sama bola právoplatne uzavretá 25. augusta 2021. Okresný súd uznesením z 9. februára 2022 rozhodol o výške trov konania, ktoré právny zástupca sťažovateľa vyčíslil (21. októbra 2021). Uznesenie bolo právnomu zástupcovi sťažovateľa doručené

15. februára 2022. Sťažovateľ proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka okresného súdu podal sťažnosť, o ktorej do podania ústavnej sťažnosti nebolo rozhodnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Podľa názoru sťažovateľa viac ako päťročné konanie na okresnom súde je ústavne neakceptovateľné. Sťažovateľ namieta nehospodárnu, nesústredenú a neefektívnu činnosť okresného súdu. Tiež tvrdí, že konanie nie je skončené, pretože nebolo rozhodnuté o výške náhrady trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 348/2019).

5. Ústavný súd prvú ústavnú sťažnosť sťažovateľa uznesením č. k. IV. ÚS 441/2020 z 22. septembra 2020 (právoplatným 9. októbra 2020) odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Druhú ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 13/2021 z 21. januára 2021 (právoplatným 2. februára 2021) odmietol ako neprípustnú. Tretiu ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 129/2022 zo 16. marca 2022 (právoplatným 25. marca 2022) odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

6. Sťažovateľ namieta postup okresného súdu v podstate od začatia konania, pričom v odôvodnení ústavnej sťažnosti argumentáciu koncentruje na to, že okresný súd v namietanom konaní nerozhodol o jeho sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka okresného súdu o výške trov konania, čím spôsobil zbytočné priťahy a pretrvávajúceho stavu právnej neistoty sťažovateľa.

7. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorom sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu alebo iného štátneho orgánu. Samotným prerokovaním vecí na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu, resp. iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (IV. ÚS 221/04, II. ÚS 438/2017, III. ÚS 171/2020, I. ÚS 247/2021). Ústavný súd prihliada aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorá priznáva význam až právoplatne skončenej veci (rozsudok ESLP z 21. 12. 2010 vo veci Sirotnák

proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 30633/06; rozsudok ESLP z 15. 2. 2011 vo veci Bubláková proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 17763/07, bod 17).

8. Ústavný súd už tiež rozhodol, že nie každý zistený pried'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 375/08). Dôležité sú okolnosti konkrétneho prípadu.

9. Z posudzovanej ústavnej sťažnosti, ako aj vlastného šetrenia ústavného súdu vyplýva, že v čase jej podania ústavnému súdu (21. marca 2022) bolo o merite veci vrátane priznania náhrady trov konania, čo sa týka základu, už právoplatne rozhodnuté. Po vyhlásení rozsudku krajského súdu bol spis vrátený okresnému súdu 11. augusta 2021. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 25. augusta 2021. Dňa 21. októbra 2021 právny zástupca žalovaného doručil okresnému súdu vyčíslenie trov konania. Okresný súd 9. februára 2022 uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom rozhodol o výške trov konania. Právnomu zástupcovi sťažovateľa bolo uznesenie doručené 15. februára 2022.

10. Konanie pred okresným súdom nevykazovalo znaky zbytočných pried'ahov. Od začatia konania (2. februára 2017) okresný súd rozhodol vo veci samej 11. júna 2020, teda po 3 rokoch a 4 mesiacoch. V čase uplatnenia práv na ústavnom súde bola vec na okresnom súde v spojení s rozsudkom krajského súdu právoplatne rozhodnutá (25. augusta 2021). Z uvedeného vyplýva, že aj keď dĺžka konania do rozhodnutia veci samej nebola ideálna, miera sťažovateľovej právnej neistoty z nerozhodnutia veci samej v čase podania ústavnej sťažnosti (21. marca 2022) už pominula.

11. Po právoplatnosti rozhodnutia okresný súd následne rozhodoval už len o výške náhrady trov konania. Dĺžka tejto časti konania trvala od doručenia spisu okresnému súdu (11. augusta 2021) do rozhodnutia o výške trov konania vyšším súdnym úradníkom (9. februára 2022) šesť mesiacov. Proti rozhodnutiu o výške trov konania podal sťažovateľ sťažnosť. Ústavný súd vlastným šetrením zistil, že o sťažnosti sťažovateľa, ktorú podal proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka okresného súdu č. k. 27C/98/2017 z 9. februára 2022, bolo rozhodnuté uznesením sudcu okresného súdu č. k. 27C/98/2017 z 15. júla 2022.

12. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu okresného súdu v namietanom konaní ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu nebol ideálny, no sťažovateľ sa aktivizoval až po právoplatne skončenej veci samej. Sťažovateľ počas celkovej dĺžky namietaného konania neupozornil súd na vznik zbytočných pried'ahov písomnou alebo telefonickou urgenciou vrátane sťažnosti predsedovi súdu. Aj napriek tomu, že judikatúra ústavného súdu, ako aj judikatúra ESLP nepovažuje sťažnosť predsedovi okresného súdu za účinný prostriedok nápravy, ústavný súd vytýka sťažovateľovi, že sa ani len nepokúsil o odstránenie zbytočných pried'ahov, najmä sťažnosťou adresovanou predsedovi okresného súdu. Čas rozhodovania o výške trov konania nesignalizuje nečinnosť v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by bolo dôvodné deklarovat' porušenie sťažovateľom uplatnených práv.

13. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že doterajšia dĺžka namietaného konania pred okresným súdom nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 47 charty, preto ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júla 2022

Peter Straka
predseda senátu